

Vår Fuglefauna

Norsk Ornitologisk Forenings tidsskrift

Årg. 9 1986 Nr. 1

Trondheim

Sjeldne fugler i Norge i 1983

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF

PER-GÖRAN BENTZ

Denne rapporten inneholder vurderte og godkjente sjeldenhetssaker, hovedsakelig fra 1983. I alt har 117 saker blitt rapportert til NSKF. Av disse er 87 (74,4%) godkjent, 29 (24,8%) ikke godkjent og en er fortsatt under behandling. I tillegg til disse observasjonene har 5 konsultasjonssaker blitt oversendt til komitéen fra de lokale rapportkomitéene. Ikke mindre enn fem nye arter for landet ble registrert i 1983. Disse er gulnebblire *Calonectris diomedea*, wilsonstormsvale *Oceanites oceanicus exasperatus*, småskrikørn *Aquila pomarina*, damsnipe *Tringa stagnatilis* og vandretrost *Turdus migratorius*. Totalt antall godkjente fuglearter innenfor norsk ansvarsområde er dermed 415 pr. 1.1.1984 (A-lista). Dessuten ble en ubestemt fregattfugl *Fregata sp.* og en ny underart av svartstrupe *Saxicola torquata variegata* observert i 1983.

NSKF har i 1984 hatt følgende sammensetning: Per-Göran Bentz (sekretær), Alv Ottar Folkestad, Leif Gabrielsen, Jan Ove Gjershaug, Rolf Erling Hansen og Gunnar Numme.

Behandlede og godkjente sjeldenhetssaker

Den systematiske rekkefølgen og artenes latinske navn er etter Voous (1973, 1977).

H angir hekking

* angir at belegg foreligger.

Hvis ikke annet angis er 1 ind. observert.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis*

1983: Rogaland: 23.10 1K+ Orrevannet, Klepp (E. Jacobsen). Det sjuende funnet i landet.

Gulnebblire *Calonectris diomedea*

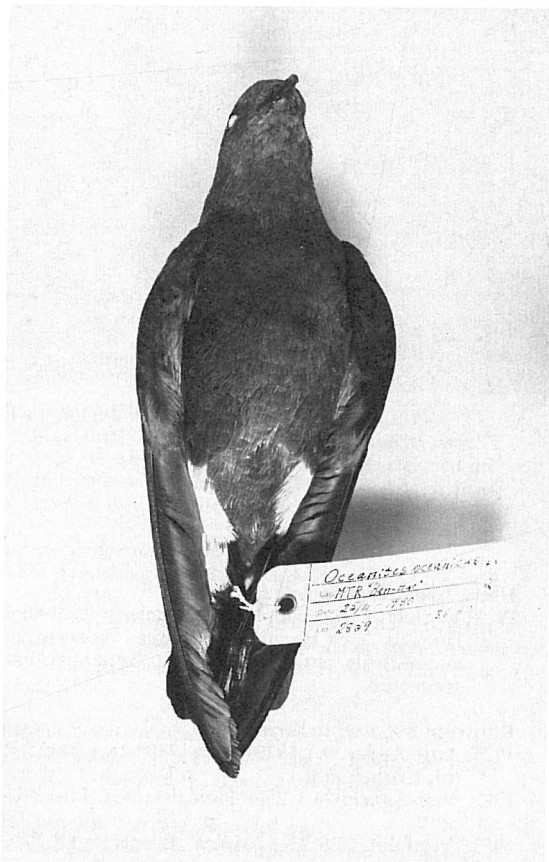
1983: Vestfold: 19.10 1K+ Store Færder, Tjøme (I. Alm og P. Anker-Nilssen). Dette er første funnet i Norge av denne Middelhavsarten.

Storlire *Puffinus gravis*

1983: Hordaland: 25.6 1K+ Vinappen, Fedje (M. Gullaksen og O. Handeland).

Rogaland: 24.9 1K+ Røvær, Haugesund (D. Brynjelsen).

Vestfold: 19.10 1K+ Store Færder, Tjøme (I. Alm og P. Anker-Nilssen). Dette er funn 13–15 innenfor norsk ansvarsområde siden 1925.

Wilsonstormsvale som ble funnet utenfor Svalbard. Foto Tromsø Museum.

Havlire *Puffinus puffinus*

1972: Finnmark: 26.8 1K+ Hjelmsøy (B. Henriksen).
6.9 1K+ Hjelmsøy (B. Henriksen).

Wilsonstormsvale *Oceanites oceanicus exasperatus*

1980: Svalbard: 25.11* 2K+ hunn 77° 20'N; 8°E V Svalbard (Vader & Barrett 1984). Fuglen som landet på et skip, oppbevares nå på Tromsø museum (J.nr. 2859). Dette er det første funnet innenfor norsk ansvarsområde.

Brudeand hunn fra Tau, Rogaland. Foto Stig Tjøtta.

Ubest. fregattfugl *Fregata sp.*

1983: **Vestfold:** 27.9 subad. Mølen, Brunlanes (G. Numme).
Funn nr. 1 av fregattfugl i Norge. Fregattfugl (den samme?) ble sett i Danmark og Sverige på omtrent samme tid.

Rørdrum *Botaurus stellaris*

1979: **Aust-Agder:** 9.1.1979-våren 1980* 2K+ Laget, Risør (M. Erichen m.fl.).
1982: **Vest-Agder:** 24.1 2K+ Slevdalsvannet, Lista (K. Olsen).
1983: **Vestfold:** 18.6 2K+ Mølen, Brunlanes (K.P. Gade m.fl.).
18.6 2K+ Hummerbakken, Brunlanes (T. Axelsen).
Vest-Agder: 22.12* 1K+ Vanse, Lista (L. Bergersen).
Det er til nå 39 observasjoner i landet.

Natthegre *Nycticorax nycticorax*

1983: **Nord-Trøndelag:** 18.5 3K Lonet, Arnøya (F. Kutsche-
ra). Dette er det sjette funnet i Norge.

Silkehegre *Egretta garzetta*

1983: **Finnmark:** 18.6* 2K+ Lakselv (A. Syrjänen).
Rogaland: 2.7 2K+ Børaunen, Randaberg (M. Bø).
Funn nr. 8 og 9 i landet.

Egretthegre *Egretta alba*

1983: **Aust-Agder:** 16.5 3 ind. (2K+) Alvekilan, Tromøy (T.-B. Brobakken og K.M. Olsen). Dette er funn nr. 10 i Norge.

Purpurhegre *Ardea purpurea*

1983: **Sør-Trøndelag:** 23.7 2K+ Trondheim (J. Suul). Funn nr. 7 i landet.

Stork *Ciconia ciconia*

1981: **Aust-Agder:** 22.5 * 2K+ Dale, Valle (K. Dale).
Buskerud: 22.5 2K+ Lille Rød, Lier (T. Schandy og B.-V. Oldebråten).
1983: **Oslo:** 7.5 2K+ Holtet (J. Strand).
Finnmark: 10.5* 2K+ Stilla, Alta (O. Solvang).
Det er til nå gjort 44 funn i Norge.

Tundragås *Anser albifrons flavirostris*

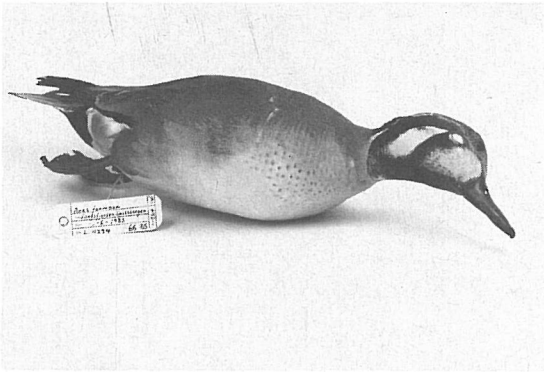
1983: **Hordaland:** 6.6 2K+ Reinsnos, Odda (A. Larsen m.fl.). Dette er det tredje funnet i Norge av denne underarten som hekker på Grønland.

Rustand *Tadorna ferruginea*

1983: **Vest-Agder:** 2.7 5 ind. (2K+) Flekkerøya (J.E. Berglihn). Antall observerte fugler og funndato indikerer at det i dette tilfelle ikke dreier seg om spontan forekomst i Norge. Observasjonen plasseres derfor på B-listen.

Brudeand *Aix sponsa*

1983: **Rogaland:** 13-14.7* 2K+ hunn Tau, Strand (S. Tjøtta).
Funn nr. 2 i landet (B-listen).

Gulkinnand hann fra Svalbard. Foto Zoologisk Museum, Oslo.

Gulkinnand *Anas formosa*

1983: Svalbard: 9.6* 2K+ hann Ny London, Kongsfjord (Soglo & Mehlum 1984). Annet funn i Norge, men det første som er blitt plassert på A-listen. Skinnen oppbevares på Zoologisk museum i Oslo (J.nr. 11234).

Rødhodeand *Netta rufina*

1983: Østfold: 6.9–14.10* 2K+ hunn Søndre Grav, Fredrikstad (S. Ludvigsen m.fl.). Dette er det femte funnet i landet.

Ringand *Aythya collaris*

1983: Rogaland: 3–7.3* 2K+ hann Tau, Strand (S. Tjøtta). Funn nr. 12 i Norge av denne nordamerikanske dykkandarten.

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1983: Hedmark: 31.5–3.6* 2K+ hann Grønntjønnan, Kvikne (K. Guldvik). Dette er det 19. funnet i Norge og det første innlandsfunnet.

Svartglente *Milvus migrans*

1980: Østfold: 16.4 2K+ Rygge (R. Eriksen og A. Thelin).
1983: Vestfold: 16.5 2K+ Mølen, Brunlanes (R.E. Hansen m.fl.)
Finnmark: 12.6 2K+ Toppåsen, Øvre-Pasvik (T. Haugskott). Disse funnene er nr. 11–13 i landet.

Glente *Milvus milvus*

1982: Vest-Agder: 26.3 2K+ Jåbekk, Mandal (R. Jåbekk).
1983: Østfold: 27.4 2K+ Akerøya, Hvaler (R. G. Bosy).
Vest-Agder: 22.6 2K+ Jåbekk, Mandal (R. Jåbekk).
Aust-Agder: 16.7* 2K+ Takserås, Vegårshei (V. Selås).
Dette er funn nr. 18–21 i Norge etter århundreskiftet.

Svartglente/glente *Milvus sp.*

1983: Vest-Agder: 28–29.3 2K+ Lista flystasjon (H. Fiske-tjønn m.fl.).
Østfold: 20.5 2K+ Kirkøy, Hvaler (V. Brenne).

“Stenghauk” *Circus macrourus/C. pygargus*

1983: Vestfold: 22.9 1K Mølen, Brunlanes (G. B. Gade m.fl.).

Småskrikørn *Aquila pomarina*

1983: Vestfold: 23.9 subad. Mølen, Brunlanes (K. P. Gade m.fl.). Dette er det første sikre funnet i Norge av denne østeuropeiske arten som regelmessig sees i Sverige.

Ubest. skrikørn *Aquila pomarina/A. clanga*

1982: Vestfold: 15.10 1K+ Mølen, Brunlanes (R.E. Hansen).

Steppeørn *Aquila rapax*

1983: Finnmark: 2.7* subad. Valen, Sør-Varanger (T. Lund m.fl.). Funn nr. 2 i Norge. Selv om fuglen ikke lot seg underartsbestemme er det nærliggende å anta at den tilhører den europeiske underarten *A. r. orientalis*.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

1981: Vest-Agder: 17.5 3K+ hunn Lista (J.E. Berglihn og G.I. Tufteland).
1983: Vestfold: 10.6 3K+ hunn Store Færder, Tjøme (P. Anker-Nilssen).
21.8 3K+ hann Store Færder, Tjøme (I. Alm m.fl.).
Telemark: 27.8 1K Jomfruland, Kragerø (R. Bergstrøm m.fl.). Funn nr. 35–38 i landet.

Lerkefalk *Falco subbuteo H*

1983: Hedmark: (3.8) Eidskog (J. Bekken). En oversikt over lerkefalken som hekkefugl i Norge, er under utarbeidelse.

Brakksvale/Steppebrakksvale *Glareola pratincola/G. nordmanni*

1980: Hordaland: 4.10 1K+ Rongsvågen, Fedje (M. Gullaksen og S. Rognsvåg).

Beringlo *Phuvalis dominica*

1983: Hordaland: 11.9 1K Herdla (T. Berg).
Det femte funnet i Norge. Underartstilhørigheten er ikke klarlagt.

Alaskasnipe *Calidris melanotos*

1983: Rogaland: 6.8 og 14.8 1K+ Orrevannet, Jæren (T. Tysse og M. Kersbergen). Det dreier seg med stor sannsynlighet om den samme fuglen ved de to anledningene. Dette blir da funn nr. 22 i Norge.

Damsnipe *Tringa stagnatilis*

1983: Sør-Trøndelag: 18.5 2K+ Rusasetvatnet, Agdenes (Ø. Størkersen).
Vestfold: 5.6 2K+ Mølen, Brunlanes (R.E. Hansen). Dette er de to første funnene av denne østeuropeiske vaderen, som nylig er påvist hekkende i Finland (Mikkola 1984).

Tereksnipe *Xenus cinereus*

1983: Rogaland: 17–19.11* 1K+ Sele-Fuglingane, Klepp (L.O. Eliassen m.fl.). Funn nr. 4 i Norge.

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus*

1983: Vestfold: 31.8 1K Mølen, Brunlanes (G. Numme og V. Heibo). Dette er det sjettede funnet innenfor norsk ansvarsområde.

Sabinemåke *Larus sabini*

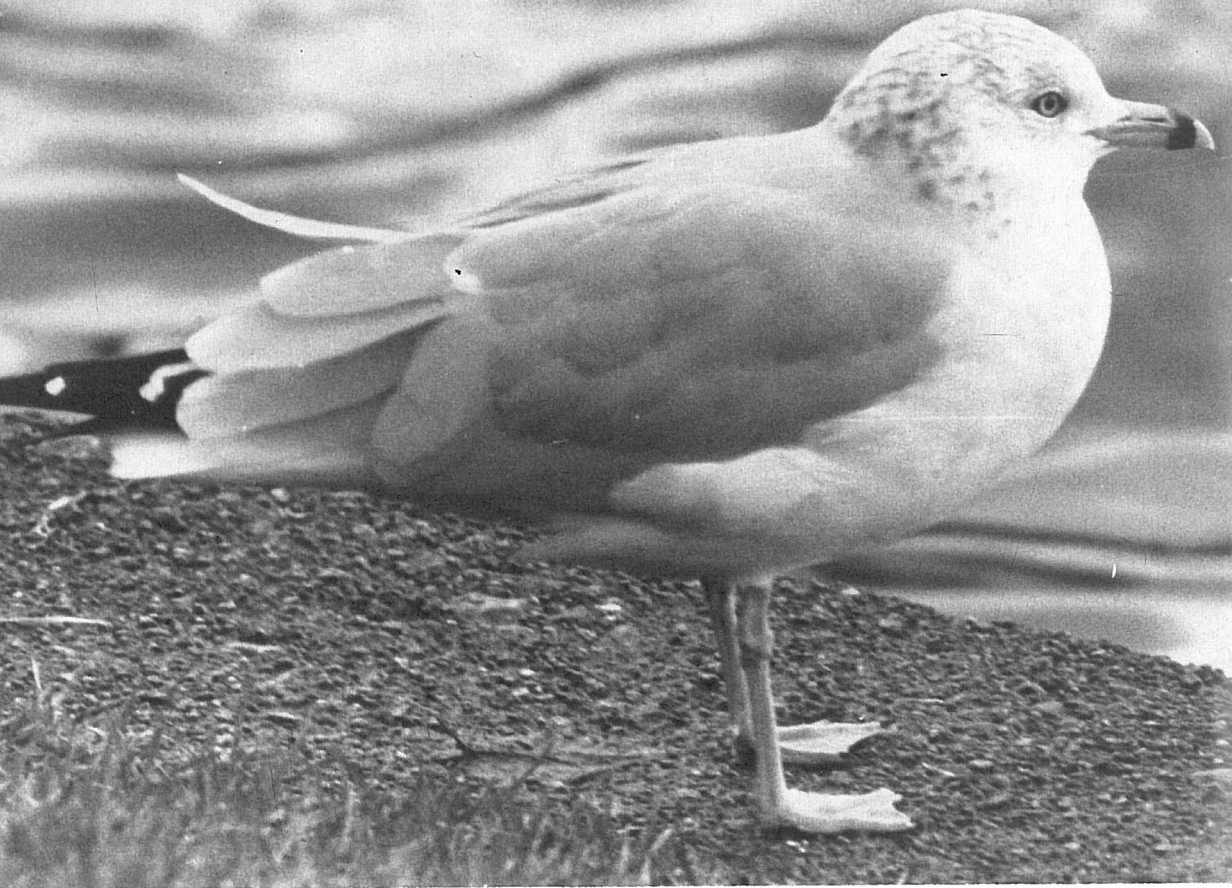
1983: Vestfold: 14.10 1K Mølen, Brunlanes (K.P. Gade m.fl.).
Østfold: 19.11 1K Akerøya, Hvaler (R.G. Bosy).
Funn nr. 27 og 28 i Norge.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

1983: Hordaland: med. okt. 1983 - med. feb. 1984* 3K+ Lille Lungegårdsvannet, Bergen (S.F. Olsen). Dette er det første funnet på det norske fastlandet, og nr. 2 innenfor norsk ansvarsområde.

Ismåke *Pagophila eburnea*

1983: Vestfold: 13.10 1K Mølen, Brunlanes (K.P. Gade).
Dette er funn nr. 52 i Norge.

Ringnebbmåke, Bergen des. 1983. Foto Ingvar Grastveit.

Gulnebbjøk *Coccyzus americanus*

1982: **Hordaland:** ultimo feb.* 2K+ Nordsjøen (K. Stamnes). Dette er det andre funnet av denne arten innenfor norsk ansvarsområde.

Alpeseiler *Apus melba*

1983: **Vestfold:** 18.6 2K+ Mølen, Brunlanes (K.P. Gade m.fl.). Funn nr. 6 i Norge.

Bieter *Merops apiaster*

1980: **Østfold:** ca. 20.6 2K+ Kirkøy, Hvaler (V. Brenne).

1983: **Hordaland:** 16.9 1K+ Birkeland, Masfjorden (E. Pedersen).

Dette er funn nr. 13 og 14 i landet.

Blåråke *Coracias garrulus*

1982: **Aust-Agder:** 20.5* 2K+ Vessøyneset, Grimstad (Ø. Paulsen).

1983: **Østfold:** 27.7 2K+ Smertu, Kråkerøy (A. Lessum). Funn nr. 26 og 27 i dette århundrede.

Kalanderlerke *Melanocorypha calandra*

1980: **Hordaland:** ultimo okt. 1K+ Fedje (M. Gullaksen og O. Handeland)

1982: **Vest-Agder:** 23.10 1K+ Flekkerøya (J.E. Berglihn). Femte og sjette funnet i Norge.

Sitronerle *Motacilla citreola*

1983: **Vestfold:** 18.12 1K+ Eftang, Tjølling (R.E. Hansen m.fl.). Tiende funnet i landet.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos*

1982: **Vestfold:** 28.5* 2K+ Store Færder, Tjøme (J.N. Stokland m.fl.). Funn nr. 8 i Norge.

Svartstrupe *Saxicola torquata variegata*

1983: **Vestfold:** 15–19.6* 2K+ hann Ilene, Sem (T. Axelsen og T.I. Bjønnes). Dette er det første funnet i Norge av denne underarten, som hekker i et begrenset område nord for Kaukasus-fjellene i Sovjetunionen.

Middelhavssteinskvett *Oenanthe hispanica*

1983: **Rogaland:** 4.10* 1K+ hunn Utsira (H. Waldenström m.fl.). Femte funn i landet.

Middelhavssteinskvett *Oenanthe b. hispanica*

1982: **Rogaland:** 24.9 1K+ hunn Utsira (R.G. Bosy og M. Pettersen). Fjerde funnet i Norge av denne arten og det tredje av nominatformen.

Vandretrost *Turdus migratorius*

1983: **Hordaland:** 3.10 1K+ Bulken, Voss (E. Chapman).

Dette er det første funnet i landet av denne nordamerikanske trostearten.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*

1983: **Hordaland:** 13.6* 2K+ Nordskogsvatnet, Sveio (M. Ugelvik og O.W. Jacobsen). Dette er funn nr. 14 i Norge.

Dvergspottesanger, Forus, Rogaland. Foto J. Tonstad.

Sibirspurv hann, Nesseby, Finnmark 12.6.83. Foto Tony Persson.

Dvergspottesanger *Hippolais caligata*

1983: Rogaland: 11.9* 2K+ Forus (J. Tonstad og O. Runde).
Funn nr. 2 i landet.

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans*

1983: Telemark: 15.5* 2K+ hann Jomfruland, Kragerø (L.B. Nilssen m.fl.). Dette er det tiende funn i landet.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

1982: Østfold: 2.11 1K+ Asmaløya, Hvaler (R.G. Bøsy).
Dette er funn nr. 39 i Norge.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus*

1983: Østfold: 29.8 1K+ Skårakilen, Onsøy (G. Stenmark).
Fjerde funnet i Norge.

Rosenvarsler *Lanius minor*

1982: Vest-Agder: 8.7 2K+ Kviljo (N.H. Lorentzen). Det
sjuende funnet i landet.

Rosenstær *Sturnus roseus*

1979: Troms: ukjent dato 2K+ Straumsnes, Berg (K. Moen).
1983: Oppland: 25.7* 2K+ Vinstra, Nord-Fron (H. Skute-
rud og O. Pedersen).
Rogaland: 30.9* 1K Skudeneshavn, Karmøy (A.
Kvinnesland). Dette er funn nr. 32-34 i Norge.

Gulirisk *Serinus serinus*

1983: Telemark: 3.6 2K+ hann Jomfruland, Kragerø (M.
Wilhelmsen). Funn nr. 6 i Norge.

Grønnsisik × gråsisik *Carduelis spinus* × *C. flammea*

1982: Buskerud: 7.4* 2K+ Averøya, Ringerike (T. Anker-
Nilssen m.fl.). Dette er den første hybriden mellom
disse to artene, som har blitt rapportert til NSKF.

Sibirspurv *Emberiza aureola*

1983: Finnmark: 12.6* 2K+ hann Nesseby (O. Backlund og
T. Persson).

Nordland: 13.8 1K+ Skjomedalen, Narvik (E. Nymo-
en m.fl.).

Rogaland: 12.9* 1K Kopervik, Karmøy (F. Hauge
m.fl.).

Funn nr. 17-19 i landet.

En takk rettes til Viggo Ree for opplysninger om funn-num-
mer for flere arter og til Jøgeir N. Stokland for verdifulle
synspunkter på manuskriptet.

Summary:

**RARE BIRDS IN NORWAY IN 1983. A REPORT FROM
THE NORWEGIAN RARITIES COMMITTEE**

In 1983 117 records of rare birds were reported to the
Norwegian Rarities Committee. Among the 87 accepted re-
cords are 5 species new to the Norwegian A-list: *Calonectris*
diomedea, *Oceanites oceanicus exasperatus*, *Aquila pomarina*,
Tringa stagnatilis and *Turdus migratorius*. In addition *Fregata*
sp. and *Saxicola torquata variegata* were recorded.

Litteratur:

Mikkola, K. 1984. Report on rare birds in Finland in 1983.
Lintumies 19: 154-167.

Soglo, E. & Mehlum, F. 1984: Gulkinna for første gang på
Svalbard. *Vår Fuglefauna* 7:34.

Vader, W. & Barrett, R.T. 1984: Wilson's Storm Petrel at
77°N late November 1980. *Ardea* 72:235.

Voous, K.H. 1973: List of recent holarctic bird species. Non-
Passerines. *Ibis* 115:612-638.

Voous, K.H. 1977: List of recent Holarctic bird species.
Passerines. *Ibis* 119:223-250, 376-406.

NSKF's adresse:

NSKF
Zoologisk museum
Sarsgt. 1
0562 Oslo 5